

فناوری‌های دیجیتال و هویت اسلامی-ایرانی کودکان پیش‌دبستانی

مهدی ولی نژاد

کارشناس ارشد برنامه ریزی آموزشی، راهبر آموزشی و تربیتی شهرستان موسیان

Mvalinejad_6534@yahoo.com

حسن چراغی

کارشناس علوم اجتماعی، مسئول سنجش و ارزشیابی تحصیلی اداره آموزش و پرورش شهرستان موسیان

فرحناز اسکندری

کارشناس علوم تربیتی و دبیر آموزش و پرورش شهرستان دهلران

چکیده

هدف این مقاله، مطالعه رابطه بین استفاده از فناوری‌های دیجیتال و میزان هویت اسلامی-ایرانی کودکان پیش‌دبستانی شهرستان موسیان بوده است. این مقاله با استفاده از روش پیمایش انجام شده است. بر اساس فرمول مورگان، حجم نمونه ۴۰۰ نفر محاسبه شده که با روش نمونه‌گیری تصادفی از نوع خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته بوده که پس از تأیید اعتبار آن توسط صاحب‌نظران، پایایی پرسشنامه هویت اسلامی-ایرانی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۱)، محاسبه و مورد استفاده قرار گرفت. نتایج نشان داد تفاوت معناداری در هویت اسلامی-ایرانی (متغیر وابسته) دانشجویان با توجه به «وضعیت عضویت» وجود داشته است. کلیدواژگان: هویت اسلامی-ایرانی، فناوری‌های دیجیتال، کودکان پیش‌دبستانی.

مقدمه

از معنای هویت به معنای تلقی فرد از دیگری و خود در جریان تعاملات اجتماعی (عاملی، ۱۳۸۵؛ جنکینز، ۱۳۸۱: ۷۴؛ اشلی و اورنتین، ۱۹۹۵: ۱۴؛ تنهایی، ۱۳۷۳: ۴۰۵؛ بورک، ۲۰۰۴: ۸؛ گیدنز، ۱۳۸۳: ۸۱؛ و کاستلز، ۱۳۸۰: ۸۵) بر می‌آید آنچه در اجتماع وجود دارد در برداشت افراد در تلقی از خود تأثیر گذار باشد (گیدنز، ۱۳۸۳: ۸۲؛ نش، ۱۳۸۹: ۹۱؛ ریتزر، ۱۳۸۷: ۶۰۵؛ جنکینز، ۱۳۸۱: ۳۵؛ تنهایی، ۱۳۷۳: ۴۰۵؛ اسکیدمور، ۱۳۷۵: ۲۴۹-۲۴۷). اگرچه اجتماع همواره بستر تعاملات مختلفی بوده است ولی در عصر حاضر، می‌توان شاهد یک استحاله ارتباطی بود؛ به گونه‌ای که می‌توان از آن به عنوان استحاله روابط چهره‌به‌چهره، به روابط مجازی یاد کرد. ابزاری که در این تغییر اساسی ارتباطی نقش دارند می‌تواند فناوری‌های دیجیتال باشد. در ایران نیز آمارها (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۴) نشان می‌دهند فناوری‌های دیجیتال در بین اقشار مختلف جامعه؛ و بخصوص کودکان در حال گسترش‌اند. در شرایطی که از این قشر به عنوان آینده‌سازان کشور یاد می‌شود؛ بسترهای پرورش سطوح مختلف هویتی آنها باید همراستا با سیاست‌های کلان کشور باشد. این در حالی‌ست که همین کودکان به دلیل خصوصیات خاص سنی و به واسطه حس کنجکاوی که در این سنین رایج است، حائز بیشترین پتانسیل ارتباط با بازی‌های رایانه‌ای و فناوری‌های دیجیتالی هستند. فناوری‌های دیجیتال به عنوان ابزاری ارتباطی از آن یاد می‌شود که ضمن دارا بودن کارکرد ارتباطی، حائز بسیاری از کارکردهای دیگر شبکه‌های فناوری‌های دیجیتالی نیز می‌باشد. بر این اساس مطالعه میزان هویت اسلامی-ایرانی کودکان پیش‌دبستانی به عنوان خویشتنی که در ظرف اجتماع؛ و در یک گروه اجتماعی که «احساسات»، «باورها» و «رفتارها» در بین اعضایش در مباحثه و نقل و انتقال است، تعریف می‌شود؛ در پیوند با فناوری‌های دیجیتالی که به تازگی در حد